

3.15 อำเภอเมืองยาง

3.15.1 ประวัติความเป็นมา

อำเภอเมืองยาง ประกาศจัดตั้งเป็นกิ่งอำเภอเมืองยาง เมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2538 (ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538 โดยมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2538) และในวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2550 จึงมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะขึ้นเป็นอำเภอเมืองยาง โดยมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2550 โดยแยกจากอำเภอชุมพวง จำนวน 4 ตำบล 42 หมู่บ้าน จากทั้งหมด 16 ตำบลและได้เริ่มเปิดอาคารทำการ ณ อาคารที่ว่าการกิ่งอำเภอเมืองยาง ซึ่งตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลเมืองยาง เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539 ปัจจุบันมีหมู่บ้านจำนวน 4 ตำบล 46 หมู่บ้าน

ในอดีตอำเภอเมืองยาง เคยเป็นแหล่งที่ตั้งถิ่นฐานชุมชน โบราณสมัยก่อนประวัติศาสตร์ เช่น ตามโคกเนิน จะปรากฏหลักฐานทางโบราณคดี เช่น การพบเครื่องปั้นดินเผาที่ขุดพบในใจกลางเมือง และบ้านกระเบื้องนอกพบเศษกระเบื้องเครื่องปั้นดินเผาจำนวนมากในเขตชั้นดินลึกเพียง 1 เมตร ซึ่งตามรายงานการขุดค้นพบของกรมศิลปากร พบว่าเป็นหลักฐานในยุคหินเก่าอายุประมาณ 3,500 ปีก่อนประวัติศาสตร์ และยังพบเศษซากกลุ่มปราสาทขนาดเล็กตามเนินเล็ก ๆ ที่บ้านเมืองยาง บ้านนางอน นอกจากนี้ที่ตั้งหมู่บ้านเมืองยาง บ้านเมืองเก่า ปัจจุบันยังมีลักษณะเป็นคูน้ำวังล้อมรอบชุมชน ซึ่งแสดงให้เห็นร่องรอยการตั้งถิ่นฐานของชุมชนที่มีมาแต่อดีต

3.15.2 ที่ตั้งอำเภอ อาณาเขต ขนาดพื้นที่

ลักษณะที่ตั้งอำเภอเมืองยาง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดนครราชสีมา มีระยะทางห่างจากจังหวัดนครราชสีมาประมาณ 123 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง 3.5 ชั่วโมง (รถโดยสารประจำทาง) เนื้อที่ของอำเภอเมืองยาง มีพื้นที่ทั้งหมด 229 ตารางกิโลเมตรหรือ 143,125 ไร่

อำเภอเมืองยางมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอชุมพวง และอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอพุทไธสง และอำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอประทาย และอำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

3.15.3 ลักษณะภูมิประเทศและลักษณะทางภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิประเทศของอำเภอเมืองยาง โดยทั่วไปพื้นที่ส่วนใหญ่ในเขตอำเภอเมืองยางเป็นที่ราบลุ่มร้อยละ 90 ของพื้นที่ทั้งหมดและใช้เป็นพื้นที่ทำนาเป็นหลัก นอกนั้นเป็นพื้นที่ดอน เป็นพื้นที่ทำเลเลี้ยงสัตว์ และพื้นที่สาธารณะ พื้นที่ที่เป็นที่ตั้งหมู่บ้านจะเป็นโคกเนินเล็กน้อย สภาพดินส่วนมากเป็นดินเค็ม

สภาพอากาศตลอดทั้งปี มีลักษณะอากาศร้อนและแห้งแล้งเป็นส่วนใหญ่ ประกอบด้วย 3 ฤดู คือ ฤดูฝน ฤดูหนาว และฤดูร้อน ซึ่งในปัจจุบันสภาพภูมิอากาศได้เปลี่ยนไปมาก ทำให้ยากต่อการ

คาดเดาว่าแต่ละฤดูกาลจะอยู่ระหว่างเดือนใดถึงเดือนใด ดังนั้นประชาชนในพื้นที่จึงปรับเปลี่ยนวิถีการผลิตตามลักษณะของภูมิอากาศที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละปี

3.15.4 ลักษณะด้านเศรษฐกิจ

1) การประกอบอาชีพ จากข้อมูลพื้นฐานพบว่าประชากรในเขตอำเภอเมืองยาง โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา ทำไร่ ทำสวน ทำการประมง ปศุสัตว์ รองลงมาคือ การประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป

ตารางที่ 376 แสดงการประกอบอาชีพของประชากร อำเภอเมืองยาง

อาชีพ	เพศ		รวม (คน)
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	
ไม่มีอาชีพ	432	412	844
นักเรียน	1,521	1,432	2,953
นักศึกษา	193	243	436
ทำนา	4,392	4,494	8,886
ทำไร่	19	5	24
ทำสวน	1	0	1
ประมง	0	0	0
ปศุสัตว์	2	2	4
รับราชการ	109	76	185
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	15	15	30
พนักงานบริษัท	16	7	23
รับจ้างทั่วไป	688	599	1,287
ค้าขาย	71	79	150
ธุรกิจส่วนตัว	18	11	29
อื่นๆ	304	338	642
รวมทั้งสิ้น	7,781	7,713	15,494

ที่มา : ข้อมูล จปฐ. อำเภอเมืองยาง (2554)

หมายเหตุ : จำนวนประชากรที่ได้จากการสำรวจนี้ ไม่เท่ากับจำนวนประชากรที่มีอยู่ในทะเบียนบ้านหรืออาศัยอยู่จริงได้

2) รายได้ จากข้อมูลพบว่า ตำบลกระเบื้องนอกมีรายได้เฉลี่ยสูงที่สุดจำนวน 76,624.30 บาทต่อคนต่อปี ซึ่งสูงกว่ารายได้เฉลี่ยของจังหวัดนครราชสีมา รองลงมาคือ ตำบลละหานปลาค้าวมีรายได้เฉลี่ยจำนวน 56,901.09 บาทต่อคนต่อปี และพบว่าตำบลที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำที่สุด คือตำบลโนนอุดมจำนวน 42,541.15 บาทต่อคนต่อปี

ตารางที่ 377 แสดงรายได้ของประชากรจำแนกเป็นรายตำบล อำเภอเมืองยาง

ลำดับ	ตำบล	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (บาท)
1	เมืองยาง	45,149.95
2	กระเบื้องนอก	76,624.30
3	ละหานปลาค้าว	56,901.09
4	โนนอุดม	42,541.15
เฉลี่ยรายได้ต่อคนต่อปีของคนในพื้นที่		53,834.40

ที่มา : ข้อมูล จปฐ. อำเภอเมืองยาง (2554)

3) รายจ่าย จากข้อมูลพบว่า ในพื้นที่อำเภอเมืองยางมีค่าใช้จ่ายในการอุปโภคและบริโภครวมทั้ง อำเภอจำนวน 1,679,575,859 บาทต่อปี ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อข้าวสาร ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้ออาหารที่จำเป็น ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อขนมกรุบกรอบ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ค่าการเดินทาง (น้ำมันรถ ค่าโดยสาร) ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ บัตรเติมเงิน ค่าบันเทิง หวย และการพนัน ค่าบุหรี่เหล้า ยาสูบ และอื่น ๆ ในขณะที่รายจ่ายเพื่อต้นทุนในการผลิตรวม จำนวน 609,066,896 บาทต่อปี ได้แก่ ค่าใช้จ่ายค่าพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ค่าสารเคมีเพื่อการผลิต ค่าจ้าง ค่าแรงงาน ค่าเช่า และค่าเครื่องจักรต่าง ๆ

ตารางที่ 378 แสดงรายจ่ายภาพรวมของประชากรจำแนกตามประเภทของรายจ่าย อำเภอเมืองยาง

ประเภทรายจ่าย	รายจ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	25,689,254
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	0
	จำนวนรวม	25,689,254
ค่าสารเคมีเพื่อการผลิต	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	44,711,842
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	0
	จำนวนรวม	44,711,842
ค่าจ้าง ค่าแรงงาน ค่าเช่า	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	21,439,604
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	0
	จำนวนรวม	21,439,604
ค่าเครื่องจักรต่าง ๆ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	38,547,351
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	0
	จำนวนรวม	38,547,351
ค่าใช้จ่ายเพื่อการซื้อข้าวสาร	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	21,697,482
	จำนวนรวม	21,697,482

ตารางที่ 378 แสดงรายจ่ายภาพรวมของประชากรจำแนกตามประเภทของรายจ่าย อำเภอเมืองยาง (ต่อ)

ประเภทรายจ่าย	รายจ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้ออาหารที่ จำเป็น	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	59,509,898
	จำนวนรวม	59,509,898
ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อขนม กรุบกรอบ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	20,371,335
	จำนวนรวม	20,371,335
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	13,171,970
	จำนวนรวม	13,171,970
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	5,508,516
	จำนวนรวม	5,508,516
ค่ารักษาพยาบาล ค่ายา	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	4,934,768
	จำนวนรวม	4,934,768
ค่าใช้จ่ายในด้านการศึกษา	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	29,794,847
	จำนวนรวม	29,794,847
ค่าการเดินทาง (ค่าน้ำมันรถ ค่าโดยสาร)	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	23,221,494
	จำนวนรวม	23,221,494
ค่าน้ำ ค่าไฟ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	16,509,873
	จำนวนรวม	16,509,873
ค่าโทรศัพท์ บัตรเติมเงิน	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	13,524,121
	จำนวนรวม	13,524,121
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	13,735,922
	จำนวนรวม	13,735,922

ตารางที่ 378 แสดงรายจ่ายภาพรวมของประชากรจำแนกตามประเภทของรายจ่าย อำเภอเมืองยาง (ต่อ)

ประเภทรายจ่าย	รายจ่าย	จำนวนเงิน(บาท)
ค่าบันเทิง หวย และการพนัน	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	3,230,851
	จำนวนรวม	3,230,851
ค่าบุหรี่ยี่ เหล้า ยาสูบ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	2,732,992
	จำนวนรวม	2,732,992
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	12,946,982
	จำนวนรวม	12,946,982
รวมทั้งหมด		371,279,102

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดนครราชสีมา (2553)

4) หนี้สินและ เงินออม จากข้อมูลของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ปี พ.ศ. 2553 พบว่าเกษตรกรอำเภอเมืองยางกู้เงินจาก ธกส. เป็นเงินทั้งหมด 266.4 ล้านบาท แบ่งเป็นเงินกู้เพื่อการประกอบอาชีพจำนวน 220 ล้านบาท กู้เพื่อการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน 18 ล้านบาท และกู้เพื่อการชำระหนี้ในระบบและอื่น ๆ จำนวน 28.4 ล้านบาท

5) กลุ่มองค์กร

ก. กลุ่มองค์กรชุมชนและองค์กรทางสังคมที่เข้มแข็งในพื้นที่อำเภอเมืองยาง มีกลุ่มประเภทกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มสตรีแม่บ้าน กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ดังนี้

ตารางที่ 379 แสดงกลุ่มองค์กรในพื้นที่อำเภอเมืองยาง

ชื่อกลุ่ม	สมาชิก	กิจกรรมหลัก	ชื่อประธานกลุ่ม
กลุ่มออมทรัพย์การผลิต (48 กลุ่ม)	5,595	รวมกันออมทรัพย์เพื่อเป็น กองทุนหมุนเวียน	ไม่มีข้อมูลรายกลุ่ม
ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้าน การเกษตร (4 กลุ่ม)	55	ถ่ายทอดความรู้ทางด้าน การเกษตรและรวบรวมข้อมูล ทางด้านการเกษตรของพื้นที่	ไม่มีข้อมูล
กลุ่มอาสาสมัครเกษตรกร	230	ช่วยเหลือเกษตรกรด้านปัญหา การทำการเกษตร	นางลัดดา โพนอก

ตารางที่ 379 แสดงกลุ่มองค์กรในพื้นที่อำเภอเมืองยาง (ต่อ)

ชื่อกลุ่ม	สมาชิก	กิจกรรมหลัก	ชื่อประธานกลุ่ม
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอเมืองยาง (11 กลุ่ม)	204	พัฒนาและส่งเสริมอาชีพสตรีในพื้นที่	นางสำราญ แวไวสง
เครือข่ายโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ)	2088	รวมกลุ่มพัฒนาอาชีพลดปัญหาความยากจนของคนในพื้นที่	นายฉัตรมงคล มหุทธนบดี หมู่ 1 ต.เมืองยาง
เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านอำเภอเมืองยาง	4,157	บริหารเงินทุนหมุนเวียนในชุมชนและอำเภอ	นายบัญญัติ อุปจันโท หมู่ 1 ต.เมืองยาง
เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านตำบลโนนอุดม	831	บริหารเงินทุนหมุนเวียนในชุมชนและตำบล	นายสมพร แก้วพรม 182 หมู่ 1 ต.โนนอุดม
เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านละหานปลาค้าว	1,129	บริหารเงินทุนหมุนเวียนในชุมชนและตำบล	นายชนชัย วิโรสง 85 หมู่ 5 ต.ละหานปลาค้าว
เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านกระเบื้องนอก	1,272	บริหารเงินทุนหมุนเวียนในชุมชนและตำบล	นายจำรอง ตริสอนรัมย์ 56 หมู่ 3 ต.กระเบื้องนอก

ที่มา : รวบรวมโดยคณะกรรมการโครงการทศวรรษใหม่ ปฏิรูปโครงสร้าง ปฏิรูปประเทศไทย อำเภอเมืองยาง (2554)

ข. กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการโอท็อป ในพื้นที่อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา มีดังนี้

ตารางที่ 380 แสดงรายชื่อกลุ่มโอท็อปในพื้นที่อำเภอเมืองยาง

ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธาน	ที่อยู่
กลุ่มผลิตภัณฑ์ทอผ้าไหม	นางสำราญ แวไวสง	78 หมู่ 1 ต.เมืองยาง
กลุ่มสตรีทอผ้าไหมบ้านครบุรี	นางวนิดา แวไวสง	104/1 หมู่ 1 ต.ละหานปลาค้าว
กลุ่มผลิตภัณฑ์ทอเสื่อกก	นางพรมทอง ประคองสง	18/1 หมู่ 3 ต.โนนอุดม
กลุ่มแปรรูปผลผลิตตำบลกระเบื้องนอก	นางสะอิด ชนะนา	32 หมู่ 4 ต.กระเบื้องนอก
กลุ่มผ้าด้ายประดิษฐ์ทอสีตะกอก	นางลัดดา โพนนอก	หมู่ 4 ต.เมืองยาง
กลุ่มผ้ามัดย้อมบาติก	น.ส.มานิตย์ พลายง	210 หมู่ 4 ต.กระเบื้องนอก
กลุ่มผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ	นางราตรี วิจารย์	20 หมู่ 1 ต.ละหานปลาค้าว
กลุ่มทอผ้าบ้านลิ้นฟ้า	นางบุษผาลี คำพิมาย	24 หมู่ 2 ต.เมืองยาง
กลุ่มมอผ้าไหมบ้านโนนตาสุด	นางสาขันธ์ อุปจันโท	31 หมู่ 7 ต.เมืองยาง
กลุ่มทอผ้าบ้านเมืองยาง	นางสมหมาย รักษา	240 หมู่ 1 ต.เมืองยาง

ที่มา : รวบรวมโดยคณะกรรมการโครงการทศวรรษใหม่ ปฏิรูปโครงสร้าง ปฏิรูปประเทศไทย อำเภอเมืองยาง (2554)

3.15.5 ลักษณะทางสังคม

1) ด้านประชากร อำเภอเมืองยางมีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้นจำนวน 5,323 ครัวเรือน มีประชากรจำนวน 15,500 คน เป็นชายจำนวน 7,782 คน เป็นหญิงจำนวน 7,718 คน มีรายละเอียดเป็นรายตำบลดังนี้

ตารางที่ 381 แสดงจำนวนครัวเรือน และจำนวนประชากร อำเภอเมืองยาง

ตำบล	จำนวนครัวเรือน	ประชากร		
		ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
ตำบลเมืองยาง	1,965	2,696	2,921	5,617
ตำบลกระเบื้องนอก	1,445	1,840	1,611	3,451
ตำบลละหานปลาค้าว	1,063	1,460	1,528	2,988
ตำบลโนนอุดม	949	1,786	1,658	3,444
รวม	5,323	7,782	7,718	15,500

ที่มา : ข้อมูล จปฐ. อำเภอเมืองยาง (2554)

จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานระดับอำเภอ (จปฐ.2) ประจำปี พ.ศ. 2554 โดยการสำรวจจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริง ณ วันสำรวจ พบว่าอำเภอเมืองยางมีประชากรจำแนกตามช่วงอายุ ดังนี้

ตารางที่ 382 แสดงช่วงอายุของประชากร อำเภอเมืองยาง

ช่วงอายุประชากร (ปี)	เพศ		รวม (คน)
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	
น้อยกว่า 1 ปี	37	41	78
1 – 2	130	115	245
3 – 5	286	240	526
6 – 11	707	609	1,316
12 – 14	421	394	815
15 – 17	413	359	772
18 – 25	571	575	1,146
26 – 49	2,314	2,699	5,013
50 – 60	1,506	1,361	2,867
มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	1,397	1,325	2,722
รวมทั้งหมด	7,782	7,718	15,500

ที่มา : ข้อมูล จปฐ. อำเภอเมืองยาง (2554)

2) ด้านการศึกษา

ก. ระดับการศึกษาของประชากรในพื้นที่อำเภอเมืองยาง ส่วนใหญ่ จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา ในระดับชั้น ป.4 - ป.6 รองลงมาคือผู้ที่จบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตารางที่ 383 แสดงระดับการศึกษาของประชากร อำเภอเมืองยาง

ระดับการศึกษา	เพศ		รวม (คน)
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	
ไม่เคยศึกษา	223	246	469
ต่ำกว่า ป.4	452	389	841
ป.4-6	4,570	4,750	9,320
ม.ศ. 1-3	23	18	41
ม.1-3	677	549	1,226
ม.ศ.4-5	20	14	34
ม.4-6	459	443	902
ปวช.	36	24	60
ปวส.	58	63	121
ปริญญาตรี	152	153	305
ปริญญาโท	8	2	10
ปริญญาเอก	1	0	1
อื่น ๆ ไม่ระบุ	1,103	1,067	2,170
รวม	7,782	7,718	15,500

ที่มา : ข้อมูล จปฐ. อำเภอเมืองยาง (2554)

หมายเหตุ : จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริงจากการสำรวจนี้ อาจไม่เท่ากับจำนวนประชากรที่มีอยู่ในทะเบียนบ้านได้

ข. สถานศึกษา ครูและนักเรียน อำเภอเมืองยางมีโรงเรียนจำนวน 21 แห่ง มีครูทั้งหมดจำนวน 281 คน มีนักเรียนจำนวน 3,323 คน โดยเฉลี่ยจำนวนครู 1 คนต่อจำนวนนักเรียนประมาณ 12 คน

ตารางที่ 384 แสดงจำนวนสถานศึกษา ครู และนักเรียนจำแนกเป็นรายตำบล อำเภอเมืองยาง

ตำบล	จำนวนโรงเรียน	จำนวนครู	จำนวนนักเรียนนักศึกษา
1 เทศบาลตำบลเมืองยาง	7	94	1,067
2 กระเบื้องนอก	6	77	1,000
3 ละหานปลาข้าว	5	60	756
4 โนนอุดม	5	50	500
รวม	23	281	3,323

ที่มา : รวบรวมโดยคณะกรรมการทศวรรษใหม่ ปฏิรูปโคราช ปฏิรูปประเทศไทย อำเภอเมืองยาง (2554)

ค. การศึกษานอกระบบ (การศึกษานอกโรงเรียน) อำเภอเมืองยางมีศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน หรือศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ระดับอำเภอจำนวน 1 แห่ง ซึ่งทำหน้าที่ในการบริการการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนในพื้นที่ที่ไม่มีโอกาสเข้าไปเรียนในโรงเรียน รวมทั้งเป็นการพัฒนาศักยภาพของประชาชนในพื้นที่ทางด้านอาชีพด้วย เช่น พัฒนาอาชีพให้กลุ่มสตรี พัฒนาอาชีพให้กลุ่มเยาวชน พัฒนาอาชีพให้กับผู้พิการ รวมทั้งจัดหาแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชนท้องถิ่นให้ประชาชนได้เข้าไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วย

3) ด้านการสาธารณสุข

ก. ในพื้นที่อำเภอเมืองยางมีสถานบริการด้านสาธารณสุข บุคลากร เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชากรในพื้นที่ ดังนี้

ตารางที่ 385 แสดงจำนวนสถานบริการสาธารณสุข อำเภอเมืองยาง

สถานบริการสาธารณสุข	จำนวน (แห่ง)	หมายเหตุ
โรงพยาบาลประจำอำเภอ	1	ขนาด 30 เตียง โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้า 100 ปี
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	4	
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	1	

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองยาง (2554)

ข. บุคลากรทางด้านสาธารณสุข ในพื้นที่อำเภอเมืองยาง มีบุคลากรเพื่อบริการประชากรในพื้นที่ ดังนี้

ตารางที่ 386 แสดงจำนวนบุคลากรทางด้านแพทย์และสาธารณสุข อำเภอเมืองยาง

บุคลากร	จำนวน (คน)	ประชากรต่อบุคลากรทางการแพทย์ 1 คน
แพทย์	2	7,750
ทันตแพทย์	1	15,500
เภสัชกร	2	7,750
พยาบาลวิชาชีพ	18	861
สาธารณสุขอำเภอ	1	15,500
อาสาสมัครสาธารณสุข	660	23
บุคลากรสาธารณสุข	8	1,938

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองยาง (2554)

ค. สถานการณ์ด้านสาธารณสุข ในพื้นที่อำเภอเมืองยาง พบว่า มีโรคที่จะต้องเฝ้าระวัง 10 อันดับแรกของอำเภอ ดังนี้

ตารางที่ 387 แสดงการป่วยของประชากร อำเภอเมืองยาง

ลำดับ	รายการ	ผู้ป่วย (คน)	อัตราป่วยต่อประชากรหนึ่งแสนคน
1	ไข้หวัด	2,999	10,690.47
2	อุจจาระร่วง	535	2,043.94
3	ความดันโลหิตสูง	292	1,041.55
4	เบาหวาน	198	706.26
5	ไข้ไม่ทราบสาเหตุ	131	557.83
6	ตาแดง	115	489.7
7	ไข้หวัดใหญ่	111	472.66
8	ปอดบวม	59	251.23
9	โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	54	229.94
10	สุกใส	50	212.91

ที่มา : โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้า 100 ปี อำเภอเมืองยาง (2553)

ง. อัตราการเปลี่ยนแปลงจำนวนของประชากร ข้อมูลจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พบว่าระหว่าง ปี พ.ศ. 2549 – 2553 อำเภอเมืองยาง มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากร โดยใช้ อัตรา 1: 1,000 ของประชากร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 388 แสดงอัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากร อำเภอเมืองยาง

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากร (คน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง
2549	28,359	-
2550	28,222	- 0.48
2551	28,158	- 0.23
2552	28,171	0.05
2553	28,081	- 0.32

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (2553)

4) ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านความปลอดภัย มีสถานีตำรวจภูธรจำนวน 1 แห่ง โดยทำงานร่วมกับฝ่ายความมั่นคงของอำเภอเมืองยางที่มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน การจัดระเบียบสังคม แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและความขัดแย้งของประชาชนในพื้นที่ งานกิจการหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง งาน

การข่าว งานด้านการสื่อสาร การดำเนินการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรม และการปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานอื่นหรือที่ได้รับมอบหมาย

5) ด้านศาสนา ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธประมาณร้อยละ 99.95 และศาสนาอื่น ๆ ร้อยละ 0.05 มีสถาบันหรือองค์กรทางศาสนาในพื้นที่ ได้แก่ วัดจำนวน 27 แห่ง สำนักสงฆ์จำนวน 8 แห่ง และมีพระสงฆ์จำนวน 89 รูป

6) ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ในพื้นที่อำเภอเมืองยางมีภูมิปัญญาหลายด้านด้วยกัน เช่น

- ภูมิปัญญาทางการเกษตร นายปิ่น วงเวง บ้านเลขที่ 88 บ้านโนนเพชร ตำบลละหานปลาค้าว นายไสว พาชื่นใจ บ้านเลขที่ 6 บ้านโนนสะอาด ตำบลโนนอุดม นายศิริ ปลื้มพันธ์ บ้านเลขที่ 162 บ้านโนนไม้ตาย ตำบลเมืองยาง เป็นผู้รู้ทางการทำเกษตรอินทรีย์ที่ครบวงจร เป็นวิทยากรให้ความรู้กับเกษตรกรในพื้นที่ได้

- ภูมิปัญญาทางด้านหัตถกรรม เช่น นางวนิดา แว่น ไชสง บ้านเลขที่ 104/1 หมู่ 1 ตำบลละหานปลาค้าว นางราตรี วิจารณ์ บ้านเลขที่ 20 หมู่ 1 ตำบลละหานปลาค้าว คุณบุบผาดี คำพิมาย อยู่บ้านเลขที่ 24 หมู่ 2 ตำบลเมืองยาง เป็นบุคคลที่มีความรู้ด้านการทอผ้าทั้งผ้าพื้นเมืองและสมัยใหม่

7) ด้านวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น อำเภอเมืองยางได้มีการอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น โดยมีการจัดงานเทศกาล ประเพณีที่สำคัญ ดังนี้

- ประเพณีงานข้าวใหม่ปลามัน เป็นงานที่จัดขึ้นในช่วงเดือนธันวาคม - มกราคม ของทุกปี ซึ่งเป็นระยะเวลาที่การเก็บเกี่ยวเสร็จสิ้นแล้ว และเป็นช่วงเวลาน้ำแห่ง ปลาในช่วงนี้จะมีรสชาติเป็นเลิศและอร่อย ประชาชนจึงจัดให้มีงานประเพณีข้าวใหม่ปลามัน โดยมีกิจกรรมการล่องเรือชมข้าว เพื่อให้ได้ข้าวปลาบริบูรณ์ในปีต่อไป มีการประกวดผลผลิตข้าวหอมมะลิ การประกวดการปรุงอาหารจากปลาตัวโต และการจัดสำรับอาหาร การประกวดผลผลิตทางการเกษตร และการแปรรูปอาหาร และการประกวดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้สนุกสนานรื่นเริงเมื่อเสร็จสิ้นฤดูกาลทำนา เป็นต้น

- ประเพณีบุญบั้งไฟ เป็นประเพณีที่ชาวบ้านละหาน ตำบลละหานปลาค้าว ได้มีการปฏิบัติสืบทอดกันมาช้านาน เป็นประเพณีที่ทางชาวบ้านมีความเชื่อว่า จุดบั้งไฟบูชาพระยาแถนเพื่อขอฝนให้ตกต้องตามฤดูกาล มีการละเล่นการแสดงพื้นเมืองอย่างหลากหลาย

- ประเพณีลอยกระทง พอถึงเทศกาลลอยกระทงประชาชน จะร่วมกันทำพิธีขอขมาแม่น้ำคงคา ที่เป็นสถานที่ที่ประชาชนอาศัยแม่น้ำในการดำรงชีวิต และเป็นช่วงที่ครอบครัวจะได้มีโอกาสพบปะลูกหลาน เยาวชนหรือกลุ่มวัยรุ่นที่ไปทำงานต่างจังหวัดจะมาร่วมกันจัดงานอนุรักษ์ประเพณีนี้

ประชาชนอำเภอเมืองยางมีพื้นฐานทางสังคมประกอบด้วย ชนพื้นเมือง ผสมผสานกันระหว่างชาวอีสานและชาวโคราช เป็นเขตพื้นที่เชื่อมติดต่อกันระหว่างกลุ่มชนชาวอีสานและชาวโคราชของพื้นที่ภาคอีสาน และมีภาษาถิ่นที่ใช้กันอยู่ทั้งสองภาษา โดยดั้งเดิมกลุ่มชนชาวโคราช ส่วนใหญ่จะมีการอพยพบุกเบิกตั้งถิ่นฐาน มาจากเขตพื้นที่อำเภอพิมาย ในขณะที่กลุ่มชนชาวอีสานจะเป็นการย้ายมาจากจังหวัด

ใกล้เคียง เช่น จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดขอนแก่น จังหวัดบุรีรัมย์ โดยชาวโคราชส่วนใหญ่ ซึ่งมักจะเป็นการอพยพบุกเบิกเข้ามาก่อนหรือเป็นกลุ่มชนดั้งเดิม จึงได้เลือกทำเลที่สำคัญ เหมาะสมสำหรับการตั้งชุมชน คือ แม่น้ำมูล ลำสะเทต ทำให้หมู่บ้านที่อยู่ในละแวกพื้นที่ดังกล่าวมักเป็นชุมชนหมู่บ้านชาวโคราช เช่น บ้านครบุรี บ้านกระเบื้องนอก ในขณะที่ชาวอีสานซึ่งเป็นการอพยพ ขยายการตั้งถิ่นฐานมาทีหลัง จึงได้ยึดพื้นที่ตามทำเลที่เหมาะสมอื่น เช่น หนองน้ำ สระน้ำ โคนเนิน เช่น บ้านเมืองยาง บ้านเมืองเก่า ในช่วงต่อมาก็มีการขยายการตั้งถิ่นฐาน กระจัดกระจายกันไป และมีการผสมผสานกันทางเครือญาติ ทั้งภายในชุมชนและระหว่างชุมชน ทำให้มีพื้นฐานทางสังคมในด้านชุมชนพื้นเมืองเป็นแบบผสม

8) ด้านกีฬาและนันทนาการ มีสนามกีฬาอยู่ทุกหมู่บ้านและตามโรงเรียนทุกโรงเรียน และมีสนามกีฬาที่เทศบาลตำบลเมืองยางได้สร้างขึ้นเพื่อให้ประชาชนได้ออกกำลังกาย และมีการจัดการแข่งขันกีฬาตำบลทุกตำบล เป็นประจำทุกปี

3.15.6 ลักษณะทางการเกษตร

จากข้อมูลเกษตรอำเภอเมืองยาง พบว่ามีครัวเรือนที่เป็นเกษตรกรทั้งหมดประมาณ 5,607 ครัวเรือน พื้นที่ของอำเภอเมืองยางทั้งหมดจำนวน 159,702 ไร่ แต่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมจำนวน 145,558 ไร่

ตารางที่ 389 แสดงจำนวนครัวเรือนที่ปลูกพืช พื้นที่ปลูก และผลผลิตเฉลี่ยในพื้นที่อำเภอเมืองยาง

ลำดับที่	พืชเศรษฐกิจ	จำนวนครัวเรือนที่ปลูก	พื้นที่ปลูก(ไร่)	ผลผลิตโดยเฉลี่ย (ตัน/ปี)
1	ข้าวนาปี	5,710	128,993	25,530.51
2	ข้าวนาปรัง	1,261	2,465	1,109.25
3	มันสำปะหลัง	154	4,644	6,037.20
4	ไม้ผล	630	3,151	1,575.50
5	ไร่นาสวนผสม	50	265	1,352.50
6	ปลูกยูคาลิปตัส	128	6,305	19,242
7	ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์	97	1,989	1,521

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยาง (2554)

2) ด้านปศุสัตว์ จากข้อมูลปศุสัตว์อำเภอเมืองยาง พบว่าในพื้นที่มีเกษตรกรที่ทำการปศุสัตว์ ดังนี้

ตารางที่ 390 แสดงการทำปศุสัตว์ในพื้นที่อำเภอเมืองยาง

ลำดับที่	ชนิดสัตว์	จำนวนสัตว์ (ตัว)	จำนวนครัวเรือน
1	โคเนื้อ	5,888	687
2	กระบือ	930	186
3	สุกร	1,364	341
4	เป็ดเนื้อ	9,455	47
5	ไก่พื้นเมือง	46,063	2,345
6	ห่าน	289	12

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองยาง (2554)

3) ด้านการประมง จากข้อมูลสำนักงานประมงจังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2553 พบว่าอำเภอเมืองยางมีการทำประมงน้ำจืด มีปริมาณสัตว์น้ำจืดที่จับได้รวมทั้งอำเภอจำนวน 22.50 ตันต่อปี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 391 แสดงปริมาณการจับสัตว์น้ำในพื้นที่อำเภอเมืองยาง

ชนิดสัตว์ที่จับ	ปริมาณการจับ (ตันต่อปี)
ปลาดุก	1
ปลาตะเพียน	1
ปลานิล	22.50
ปลาพื้นถิ่น	1
รวม	25.50

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครราชสีมา(2553)

3.15.7 ลักษณะทางอุตสาหกรรม

สถานประกอบการอุตสาหกรรมอำเภอเมืองยางมีโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตดำเนินการและประกอบการ จำนวน 8 แห่ง ซึ่งสามารถจำแนกตามลักษณะการประกอบการได้ดังนี้

ตารางที่ 392 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่อำเภอเมืองยาง

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวน
อุตสาหกรรมก่อสร้าง	7
อุตสาหกรรมท่อน้ำ	1

ที่มา : อุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา (2553)

3.15.8 ลักษณะทางพาณิชย์กรรม

1) สถานประกอบการด้านพาณิชย์กรรม อำเภอเมืองยางมีการประกอบกิจการด้านพาณิชย์กรรม ดังนี้

- ธนาคาร ในพื้นที่ไม่มีสาขาของธนาคารพาณิชย์ หรือธนาคารของรัฐในพื้นที่
- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงมาตรฐาน และก๊าซ จำนวน 8 แห่ง
- การขายและซ่อมรถจักรยานยนต์มีจำนวน 4 แห่ง
- ร้านขายส่ง 1 แห่ง
- ร้านขายปลีกจำนวน 41 แห่ง

2) บริการ โรงแรมที่พัก ร้านอาหาร ในพื้นที่อำเภอเมืองเป็นพื้นที่ขนาดเล็กไม่มีโรงแรมหรือที่พักให้เช่า มีร้านอาหารทั่วไปไว้บริการจำนวน 5 แห่ง ไม่มีร้านอินเทอร์เน็ตบริการ

3) การท่องเที่ยว และสถานที่ท่องเที่ยว อำเภอเมืองยางเป็นอำเภอเล็ก แม้ว่าพื้นที่อำเภอมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่น่าสนใจ แต่ยังไม่ได้มีการศึกษาและทำการบันทึกเป็นหลักฐาน และควรมีการพัฒนาให้เป็นสถานที่ที่ประชาชนในและนอกพื้นที่ได้เข้าไปเรียนรู้และสัมผัสคือ วัดโสนันทาราม หมู่ที่ 1 ตำบลโนนอุดม อำเภอเมืองยาง ที่มีประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจและเป็นสถานที่ฝึกปฏิบัติธรรมด้วย

3.15.9 ลักษณะทางโครงสร้างพื้นฐาน

1) การคมนาคมในพื้นที่อำเภอเมืองยางมีเส้นทางการคมนาคมติดต่อระหว่างอำเภอจังหวัด รวมทั้งในหมู่บ้านมีรายละเอียด ดังนี้

- ถนนสาย นม. 27303 บ้านหนองสะแก – บ้านเมืองยาง ปัจจุบันอยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เป็นเส้นทางคมนาคมที่เชื่อมกับถนนทางหลวงจังหวัดหมายเลข 2226 สายชุมพวง – คูเมือง เพื่อติดต่อกับอำเภอลำทะเมนชัย อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นเส้นทางคมนาคมที่ติดต่อกับอำเภอพิมาย รวมทั้งอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้เส้นทางหลวงจังหวัดหมายเลข 2175 สายชุมพวง – พิมาย ซึ่งจะต้องผ่านทางหลวงหมายเลข 2 เข้าสู่ตัวจังหวัด

- ถนนสาย นม. 27302 บ้านเมืองยาง – บ้านกระเบื้องนอก อยู่ในความดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เป็นเส้นทางที่ใช้เชื่อมต่อระหว่างอำเภอไปตำบลกระเบื้องนอก และตำบลละหานปลาค้าว และเชื่อมต่อกับอำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์

- ถนนทางหลวงชนบท เลขที่ นม. 4057 บ้านหนองเรือ – บ้านหนองบัววง ระยะทาง 34 กิโลเมตร เส้นทางคมนาคมที่เชื่อมกับถนนทางหลวงจังหวัดหมายเลข 2226 สายชุมพวง – คูเมือง เพื่อติดต่อกับอำเภอลำทะเมนชัย อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และเป็นเส้นทางคมนาคมที่เชื่อมกับถนนทางหลวงจังหวัดหมายเลข 2285 สายชุมพวง – ประทาย เพื่อติดต่อกับอำเภอประทาย และอำเภอชุมพวง

- ถนนสาย นม. 27201 บ้านขุนละคร - บ้านนางอ ปัจจุบันอยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เป็นเส้นทางที่เชื่อมกับถนนทางหลวงจังหวัดหมายเลข 2285 สายชุมพวง - ประทาย เพื่อติดต่อกับอำเภอประทาย อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

- ถนนทางหลวงชนบท เลขที่ นม. 3085 บ้านโนนระกอ - บ้านปลักแรด เพื่อติดต่อกับตำบลคอนมัน อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ระยะทาง 11.5 กิโลเมตร

- สำหรับเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างตำบลและหมู่บ้าน มีจำนวน 10 สาย เป็นถนนลาดยาง ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก และถนนลูกรัง มีความกว้างระหว่าง 3.00 - 6.00 เมตร

2) การโทรคมนาคม การติดต่อสื่อสาร อำเภอเมืองยางมีที่ทำกาการไปรษณีย์โทรเลขจำนวน 1 แห่ง มีหอกระจายข่าวอยู่ในทุกหมู่บ้านเพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารระหว่างประชาชนด้วยกันเองภายในหมู่บ้าน ปัจจุบันนี้ประชาชนในพื้นที่ใช้มือถือเพื่อการติดต่อสื่อสารมากกว่าการใช้โทรศัพท์สาธารณะเพราะว่ามีความสะดวกสบาย และในพื้นที่มีสัญญาณโทรศัพท์มือถือของทุกเครือข่ายเต็มพื้นที่

3) ประปา อำเภอเมืองยาง มีประปาตำบลและประปาหมู่บ้าน จำนวน 28 แห่ง ซึ่งยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ของอำเภอ ยังคงเหลืออีก 18 หมู่บ้านที่ยังไม่มีระบบประปาใช้ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อพัฒนาเป็นระบบประปาหมู่บ้านต่อไป

4) แหล่งน้ำในพื้นที่อำเภอเมืองยางมีแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ขนาดเล็กและระดับครัวเรือน และระดับชุมชน ดังนี้

ตารางที่ 393 แสดงจำนวนแหล่งน้ำในพื้นที่อำเภอเมืองยาง ระหว่างปี พ.ศ. 2552-2554

ประเภทแหล่งน้ำ	2552		2553		2554	
	ทั้งหมด	ที่ใช้ได้ในฤดูแล้ง	ทั้งหมด	ที่ใช้ได้ในฤดูแล้ง	ทั้งหมด	ที่ใช้ได้ในฤดูแล้ง
บ่อส่วนตัว	66	64	66	64	0	0
บ่อสาธารณะ	18	12	18	12	17	9

ที่มา: พัฒนารัฐบาลจังหวัดนครราชสีมา (2554)

5) ไฟฟ้า ในพื้นที่อำเภอเมืองยางมีประชาชนในพื้นที่มีระบบไฟฟ้าใช้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านและทุกหลังคาเรือน

3.15.10 ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) ทรัพยากรดิน มีลักษณะเป็นดินร่วนปนทรายมีปริมาณทรายมาก มีสีพื้นเป็นสีเทาหรือสีน้ำตาลปนเทา มีจุดปะสีน้ำตาลปนเหลืองหรือเหลืองปนน้ำตาล สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว มีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติค่อนข้างต่ำ มีค่าความเป็นกรดสูง ประมาณ 4.5 – 5.5

2) ทรัพยากรน้ำ อำเภอเมืองยางมีทรัพยากรแหล่งน้ำที่สำคัญ จำนวน 4 แห่ง ดังนี้

- แม่น้ำมูล มีความยาวประมาณ 59 กิโลเมตร ไหลผ่านทางทิศใต้ ไปสู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอ ตั้งแต่ตำบลโนนอุดม ตำบลเมืองยาง และตำบลกระเบื้องนอก

- แม่น้ำลำสะเทอด มีความยาวประมาณ 35 กิโลเมตร ไหลผ่านทางทิศเหนือไปสู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของอำเภอตั้งแต่ตำบลละหานปลาค้าวจนถึงตำบลกระเบื้องนอก สามารถเก็บกักน้ำได้ตลอดทั้งปี

3) ทรัพยากรป่าไม้ อำเภอเมืองยางมีพื้นที่ป่าไม้ที่มี ป่าชุมชนบ้านละหานปลาค้าว หมู่ที่ 6 ตำบลละหานปลาค้าว อำเภอเมืองยาง เนื่องจากในปัจจุบันมีการตัดไม้ทำลายป่าจำนวนมาก ชาวบ้านบ้านละหานปลาค้าวจึงตั้งกฎหมู่บ้านให้รักษาสภาพป่าให้คงเดิมไม่ให้ทำลายระบบนิเวศ และขณะเดียวกันก็หาทางให้คนในหมู่บ้านได้ใช้ประโยชน์จากป่าได้สูงสุดโดยไม่ทำลายป่า

3.15.11 ด้านการเมือง

1) การเมืองระดับชาติ พื้นที่อำเภอเมืองยางไม่มีสาขาพรรคการเมืองในพื้นที่ และการแข่งขันทางการเมืองไม่สูงมากนักเพราะว่าเป็นอำเภอขนาดเล็ก ไม่ค่อยเป็นที่น่าสนใจของนักการเมืองระดับชาติ ดังนั้นการเลือกตั้งโดยส่วนใหญ่ประชาชนมักจะทะเลาะแค้นเสียงไปในทางเดียวกัน ขึ้นอยู่กับนักการเมืองคนใดจะมีผลประโยชน์อะไรมาให้ประชาชนในพื้นที่บ้าง

2) การเมืองระดับท้องถิ่น ในพื้นที่อำเภอเมืองยางไม่มีกลุ่มการเมืองระดับท้องถิ่นที่ชัดเจน การแข่งขันระหว่งการเมืองท้องถิ่นภายในไม่ค่อยชัดเจนมากนัก แต่กระบวนการเลือกตั้งก็ยังมีการใช้วิธีการเช่นเดียวกับการเมืองระดับประเทศ และเป็นระบบอุปถัมภ์และระบบเครือญาติเป็นหลัก

3) การเมืองภาคพลเมืองในพื้นที่อำเภอเมืองยาง ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมทางการเมือง การใช้สิทธิ์ใช้เสียง จะต้องการให้อาμισตินจ้างรางวัล ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องดำเนินการเผยแพร่สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนน้อย ต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้เข้ามามีส่วนร่วมให้เพิ่มมากขึ้น สร้างจิตสำนึกของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบประชาธิปไตยที่ชัดเจน

3.15.12 ด้านการจัดการภาครัฐการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

การจัดระเบียบการปกครองในเขตพื้นที่อำเภอเมืองยาง จำแนกการปกครองตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พุทธศักราช 2534 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้ ดังนี้

1) หน่วยงานราชการส่วนกลาง คือ โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้า 100 ปี

2) หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ ที่ทำการปกครองอำเภอ ฝ่ายทะเบียนและบัตร สถานีตำรวจภูธร สำนักงานสัสดี สำนักงานเกษตร และสำนักงานพัฒนาชุมชน

- 3) หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ คือ ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
- 4) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองที่มีการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น 3 รูปแบบ คือ
- ก. องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในพื้นที่มีศูนย์ประสานงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวน 1 แห่ง
 - ข. องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลกระเบื้องนอก องค์การบริหารส่วนตำบลละหานปลาค้าว และองค์การบริหารส่วนตำบลโนนอุดม
 - ค. เทศบาล ในพื้นที่อำเภอเมืองมีเทศบาลตำบลจำนวน 1 แห่ง คือ เทศบาลตำบลเมืองยาง
- 5) การปกครองท้องที่ แบ่งเขตการปกครองตาม พระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2547 เป็น 4 ตำบล 46 หมู่บ้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 394 แสดงจำนวนหมู่บ้าน จำแนกตามตำบล อำเภอเมืองยาง

ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	รายชื่อหมู่บ้าน
เมืองยาง	12	บ้านเมืองยาง บ้านลิ้นฟ้า บ้านหนองไม้ตาย บ้านโนนไม้งาม บ้านนางอ บ้านโนนตำหนัก บ้านโนนตาสุด บ้านนางโท บ้านค่ายลิง บ้านโนนตาโตน บ้านยางน้อย และบ้านทุ่งสว่าง
กระเบื้องนอก	13	บ้านโนนละกอ บ้านดอนใหญ่ บ้านโนนบ้านเก่า บ้านโนนเจริญ บ้านกระเบื้องนอก บ้านโนนตำโรง บ้านหนองหัวคน บ้านเขว้า บ้านโนนงูเหลือม บ้านพุทรา บ้านโนนสูง บ้านโนนมันแกว และบ้านยาง
ละหานปลาค้าว	12	บ้านครบุรี บ้านนา บ้านโนนเพชร บ้านโนนสูง บ้านหนองยาง บ้านละหานปลาค้าว บ้านหนองมะเขือ บ้านหัวสะพาน บ้านสระบัว บ้านโนนสมบุรณ์ บ้านหนองละหาน และบ้านทำสวนยา
โนนอุดม	9	บ้านโนนอุดม บ้านหนองโน บ้านโนนปีบ บ้านโนนขาม บ้านเมืองจาก บ้านโนนสะอาด บ้านเมืองบัว บ้านเมืองไผ่น้อย และบ้านเมืองเก่า

ที่มา : รวบรวมโดยคณะกรรมการโครงการทศวรรษใหม่ ปฏิรูปโคราช ปฏิรูปประเทศไทย อำเภอเมืองยาง (2554)

3.15.13 การวิเคราะห์ศักยภาพของอำเภอเมืองยาง

จากการจัดการประชุมเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2554 ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 60 คน ประกอบด้วย ผู้นำกลุ่มผู้สูงอายุจำนวน 4 คน ผู้นำกลุ่มอาชีพจำนวน 5 คน ตัวแทนองค์กรปกครอง

ท้องถิ่นจำนวน 32 คน นักธุรกิจจำนวน 2 คน หน่วยราชการต่าง ๆ จำนวน 10 คน ผู้นำหมู่บ้านจำนวน 7 คน ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีส่วนร่วมในการระดมสมองและวิเคราะห์ศักยภาพของอำเภอดังนี้

1) การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่เป็นปัจจัยหนุนและปัจจัยที่เป็นจุดอ่อนหรือปัญหาที่มีผลต่อการพัฒนาพื้นที่อำเภอเมืองยาง สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 395 วิเคราะห์ศักยภาพ จุดแข็งและจุดอ่อน ของอำเภอเมืองยาง

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<p>ก. ด้านกายภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาพพื้นที่ในเขตอำเภอเมืองยาง เป็นที่ราบลุ่มพื้นที่ร้อยละ 90 เป็นพื้นที่ทำนา นอกนั้นเป็นพื้นที่ดอน พื้นที่ทำเลเลี้ยงสัตว์ และพื้นที่สาธารณะ - เป็นอำเภอขนาดเล็กและง่ายต่อการทำงานบริหารจัดการพื้นที่และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ - มีพื้นที่ทางการเกษตรที่เหมาะสม เป็นแหล่งปลูกข้าวหอมมะลิและมีพันธุ์ดี 	<p>ก. ด้านกายภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ยังไม่มีระบบกักเก็บน้ำ และกระจายน้ำสู่พื้นที่การเกษตรที่มีประสิทธิภาพและไม่มีระบบชลประทาน - มีการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมการเสื่อมโทรมของลำน้ำมูล จากการประกอบกิจการอุตสาหกรรม - สาธารณูปโภค สาธารณูปการไม่มีคุณภาพ เช่น เส้นทางคมนาคมภายในอำเภอชำรุดเป็นหลุม เป็นบ่อ การกำจัดขยะไม่ดี - สภาพดินในพื้นที่ส่วนมากเป็นดินเค็ม
<p>ข. ด้านสังคม (การศึกษา ครอบครัว เยาวชน กลุ่มอาชีพ ภูมิปัญญา)</p> <ul style="list-style-type: none"> - คนเมืองยางมีจิตใจดี มีกลุ่มผ้าไหม กลุ่มอาชีพมากมาย เช่น กลุ่มทอเสื่อ กลุ่มแปรรูปพริก - มีกลุ่มปลูกป่าเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ และลดภาวะโลกร้อน - มีโบราณสถานที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว และการจัดทำโฮมสเตย์ - มีภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์และเป็นอัตลักษณ์ - ประชาชนอำเภอเมืองยางมีความเป็นอยู่ที่ผูกพันกับประเพณีและความเชื่อท้องถิ่น - มีกลุ่มอาชีพที่รวมตัวกันเพื่อเรียนรู้ร่วมกันในการกระบวนการผลิตหรือการแปรรูปผลผลิต 	<p>ข. ด้านสังคม (การศึกษา ครอบครัว เยาวชน กลุ่มอาชีพ ภูมิปัญญา)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครอบครัวขาดความอบอุ่น วัยรุ่นมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ใช้ความรุนแรง การจับกลุ่มมั่วสุม ดื่มสุรา ของวัยรุ่น - ปัญหาเสพติด เกิดความแตกแยกทางความคิด - ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในพื้นที่ถูกนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ยังมีน้อย - ประชาชนขาดการรวมกลุ่มเพื่อการต่อรองราคาผลผลิตทางการเกษตร และรวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพ

ตารางที่ 395 วิเคราะห์ศักยภาพ จุดแข็งและจุดอ่อน ของอำเภอเมืองยาง (ต่อ)

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<p>ค. ด้านเศรษฐกิจ/อุตสาหกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีกลุ่มองค์กรทางเศรษฐกิจของชุมชนจำนวนมากและหลากหลาย เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชน และอื่นๆ - ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก - เกษตรกรโดยส่วนใหญ่เป็นเจ้าของพื้นที่ดินและที่อยู่อาศัย 	<p>ค. ด้านเศรษฐกิจ/อุตสาหกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนในพื้นที่มีหนี้สินสูงเนื่องจากการทำการเกษตรไม่ได้ผล - ประชาชนไม่มีวิธีการหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ เกี่ยวกับการเพาะปลูกให้ได้คุณภาพ - ต้นทุนการผลิตทางการเกษตรสูงขึ้นทุกปี เช่น ค่าแรง ปุ๋ยเคมี และอื่น ๆ - ไม่มีตลาดรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรอยู่ในพื้นที่ ทำให้ใช้เวลาและค่าใช้จ่ายในการขนส่งที่สูง - ประชาชนไม่ค่อยรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาอาชีพ จึงเป็นลักษณะต่างคนต่างทำ
<p>ง. ด้านการเมืองการปกครอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารหน่วยงานทุกหน่วยงานมีความตระหนักถึงการพัฒนาให้มีความเจริญยิ่งขึ้น - หัวหน้าส่วนราชการเป็นคนรุ่นใหม่ตั้งใจทำงาน หน่วยงานภาครัฐ - กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรู้ปัญหาของหมู่บ้าน และชุมชนเป็นอย่างดี - ประชาชนบางกลุ่มเริ่มมีความสนใจในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น - ประชาชนเห็นความสำคัญของการเมืองระดับท้องถิ่นมากขึ้น 	<p>ง. ด้านการเมืองการปกครอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้นำท้องถิ่น นักการเมืองไม่จริงจัง และมีความเฉื่อยชาในการพัฒนาพื้นที่ - ขาดบุคลากรบุคคลที่มีศักยภาพในการทำงานขับเคลื่อนและพัฒนาท้องถิ่น - ผู้บริหารท้องถิ่นไม่ค่อยมีวิสัยทัศน์ในการทำงานพัฒนาท้องถิ่น - การบริหารจัดการงบประมาณท้องถิ่นไม่มีความโปร่งใส และไม่เป็นธรรม - ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย - ผู้บริหารท้องถิ่นฟังนักการเมือง นายทุนข้างนอกมากกว่าฟังเสียงของประชาชนในพื้นที่ - การบริหารงานท้องถิ่นมุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมากกว่าการมุ่งพัฒนาคนและด้านอื่น ๆ - การบริหารงานของท้องถิ่นที่ขาดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่

ตารางที่ 395 วิเคราะห์ศักยภาพ จุดแข็งและจุดอ่อน ของอำเภอเมืองยาง (ต่อ)

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<p>จ. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีประเพณี และวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของอำเภอและควมค่าแก่การอนุรักษ์ เช่น ประเพณีข้าวใหม่ปลามัน บุญข้าวจี่ การทำขวัญข้าว และอื่น ๆ - ในพื้นที่มีการจัดกิจกรรมที่รักษาไว้ซึ่งศิลปะ วัฒนธรรม และส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเพิ่มมากขึ้น 	<p>จ. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานด้านศิลปะ วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นค่อนข้างได้รับงบประมาณสนับสนุนน้อย - ไม่มีแผนการฟื้นฟูหรือพัฒนาทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อของท้องถิ่นอยู่ในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

2) การวิเคราะห์ โอกาส และอุปสรรคหรือข้อจำกัด ที่เป็นปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อกระบวนการพัฒนาพื้นที่อำเภอเมืองยาง สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 396 วิเคราะห์ศักยภาพ ด้านโอกาส และอุปสรรค ของอำเภอเมืองยาง

โอกาส	อุปสรรค/ข้อจำกัด
<p>ก. ด้านกายภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - จังหวัดมีแผนจะพัฒนาระบบชลประทานในพื้นที่ - จังหวัดมีโครงการปลูกป่าบนหลังคาโคราช ทำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วย - กระแสการลดภาวะโลกร้อน ด้วยการลดและเลิกเผาตอซัง เลิกทำลายป่า หยุดทิ้งขยะ - รัฐมีนโยบายพัฒนาเส้นทางถนนสี่เลนจากจังหวัดนครราชสีมาถึงจังหวัดบุรีรัมย์ ที่จะเป็นโอกาสของคนในพื้นที่ได้ขนส่งสินค้าทางการเกษตรได้สะดวกมากขึ้น - รัฐมีนโยบายการพัฒนารถไฟรางคู่ ที่ทำให้ประชาชนมีความสะดวกสบายในการเดินทาง และการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรมากขึ้น 	<p>ก. ด้านกายภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เกิดภัยธรรมชาติซ้ำซาก (น้ำท่วม ภัยแล้ง) และประสบภัยธรรมชาติอื่น ๆ - มีพื้นที่เป็นแอ่งกระทะรองรับน้ำจากลำน้ำมูล ลำน้ำมาศ และลำสะเทต ทำให้เกิดน้ำท่วมพื้นที่เกษตรกรรมทุกปี - โรคระบาดของข้าว โดยเฉพาะเพลี้ยคูคต้นข้าว ทำให้ข้าวเสียหาย

ตารางที่ 396 วิเคราะห์ศักยภาพ ด้านโอกาส และอุปสรรค ของอำเภอเมืองยาง (ต่อ)

โอกาส	อุปสรรค/ข้อจำกัด
<p>ข. ด้านสังคม (การศึกษา ครอบครัว เยาวชน กลุ่มอาชีพ ภูมิปัญญา)</p> <ul style="list-style-type: none"> - รัฐบาลมีนโยบายเรียนฟรี ทำให้เด็กด้อยโอกาสในพื้นที่มีโอกาสทางการศึกษามากขึ้น - รัฐบาลมีนโยบายปราบปรามยาเสพติด ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นความสำคัญของการทำงานมากขึ้น - รัฐบาลมีนโยบายหลักประกันสุขภาพให้กับประชาชน ทำให้คนจนหรือคนด้อยโอกาสเข้าถึงการบริการทางด้านสาธารณสุขมากขึ้น - การมีบัตรประชาชนเด็ก - โครงการจากรัฐบาลและจังหวัดในการช่วยเหลือผู้ยากไร้แก้ไขปัญหาความยากจนให้ประชาชน 	<p>ข. ด้านสังคม (การศึกษา ครอบครัว เยาวชน กลุ่มอาชีพ ภูมิปัญญา)</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีแรงงานอพยพมาจากหลายพื้นที่เข้าไปทำงานในโรงงานใกล้พื้นที่มากขึ้น - ไม่มีการสนับสนุนระบบการพัฒนาอาชีพที่นำไปสู่การแข่งขันกับภายนอกได้ เช่น การลดต้นทุนการผลิต และอื่น ๆ - ระบบการศึกษาในชนบทไม่เป็นที่ยอมรับเนื่องจากหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนที่ไม่มีประสิทธิภาพ
<p>ค. ด้านเศรษฐกิจ /อุตสาหกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - นโยบายของรัฐที่ดี เช่น จำนำข้าว ประกันรายได้ของเกษตรกร และพืชผลทางการเกษตร - มีเทคโนโลยีในการผลิตที่ทันสมัยและสะดวกสบายสำหรับเกษตรกรในยุคใหม่ ทำให้ลดระยะเวลาในการทำงาน ลดค่าใช้จ่ายเรื่องแรงงาน - ยุทธศาสตร์ของจังหวัดในเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจด้านการเกษตรให้เกษตรกรเป็นผู้ผลิตอาหารของโลก - จังหวัดนครราชสีมามีโรงงานอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรจำนวนมาก - การเปิดการค้าเสรีทำให้เกษตรกรในพื้นที่ต้องปรับตัวในการทำการเกษตรเพื่อนำไปสู่การแข่งขันให้ได้ 	<p>ค. ด้านเศรษฐกิจ /อุตสาหกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ และประชาชนกำหนดราคาผลผลิตไม่ได้เอง - ราคาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรสูงขึ้นทุกปีเนื่องจากเกษตรกรไม่มีอำนาจในการควบคุมราคา - กลุ่มนายทุนที่เข้าไปสัมปทานการอุดหนุนในพื้นที่ที่มีส่วนในการทำให้ดินและน้ำในพื้นที่เสื่อม - เกษตรกรไทยอายุเฉลี่ยสูงขึ้น และในพื้นที่ไม่มีเกษตรกรรุ่นใหม่ที่จะเข้ามารับบทบาทการเป็นเกษตรกรในอนาคต

ตารางที่ 396 วิเคราะห์ศักยภาพ ด้านโอกาส และอุปสรรค ของอำเภอเมืองยาง (ต่อ)

โอกาส	อุปสรรค/ข้อจำกัด
<p>ง. ด้านการเมืองการปกครอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีระบบการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐนโยบายการทำงานแบบบูรณาการ การเมืองมีบทบาทในการทำงานแบบบูรณาการมากขึ้น ด้าน งาน เงิน ทรัพยากร - นโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นทำให้คนในท้องถิ่นได้มีโอกาสในการบริหารจัดการท้องถิ่นด้วยตนเอง - กระแสการจัดการตนเองหรือจังหวัดจัดการตนเองเป็น โอกาสให้ประชาชนได้เรียนรู้กระบวนการแก้ปัญหาด้วยตนเองมากขึ้น 	<p>ง. ด้านการเมืองการปกครอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยทำให้มีนโยบายที่ไม่ต่อเนื่อง และประชาชนในพื้นที่ตามไม่ทันว่ามีการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างในสังคมโดยรวม - นักการเมืองเห็นแก่ตัวเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้อง ทูจริตคอร์รัปชันมากกว่าเห็นประโยชน์ของส่วนรวม - การเมืองที่เป็นระบบอุปถัมภ์ และระบบเครือญาติ ที่ทำให้มีการผูกขาดทางการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ
<p>จ. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเปิดประชาคมอาเซียนทำให้เด็ก เยาวชน และคนในพื้นที่ได้เรียนรู้วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น - กระทรวงวัฒนธรรมพยายามส่งเสริมให้เด็กไทยเห็นคุณค่าในความเป็นไทย และคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น - กระแสการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เป็นโอกาสให้ประชาชนได้เผยแพร่วัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อที่ดึงดูดผู้สังคมนอก 	<p>จ. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขาดงบประมาณในการดำเนินงานด้านส่งเสริม ประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อ - ผู้ที่มีความรู้ด้านวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อของท้องถิ่นโดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุ

3.15.14 ข้อเสนอแนะการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาจังหวัดอย่างเป็นเอกภาพ

จากการจัดเวทีอำเภอเมืองยาง ที่ประชุมได้มีการนำเสนอให้มีการขับเคลื่อนประเด็นเพื่อนำไปสู่การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาจังหวัดอย่างเป็นเอกภาพทั้งภาครัฐ (ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น) ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ ประชาชน นักวิชาการ ราชประชาชา บ้าน นักการเมือง และอื่น ๆ รวมทั้งเป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ไปพร้อมกับการขับเคลื่อนงานปฏิรูปโคราช จึงมีข้อเสนอแนะให้ทำงานผ่านการขับเคลื่อนงานเชิงประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ 1 ด้านโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคม เนื่องจากมีความจำเป็นอย่างยิ่งโดยจะการพัฒนาเส้นทางหลักในการคมนาคมขนส่ง ในอำเภอเมืองยาง โดยเฉพาะถนนเส้นทางระหว่างบ้าน

หนองสะแก - เมืองยาง ระยะทางประมาณ 7 กิโลเมตร และถนนสายบ้านกระเบื้องนอก - ชุนละคร ระยะทางประมาณ 16 กิโลเมตร และสาย นม.5047 สายหนองบัววง - หนองเรือ ระยะทางประมาณ 7 กิโลเมตร

ประเด็นที่ 2 ประเด็นด้านเศรษฐกิจ พบว่าสภาพทางเศรษฐกิจของอำเภอเมืองยางขึ้นอยู่กับ การปลูกข้าว ซึ่งแต่ละปีจะเกิดปัญหาอุปสรรค คือ ปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วมซ้ำซากทำให้ผลผลิตไม่ดีเท่าที่ควร เพราะพื้นที่อำเภอเมืองยางเป็นพื้นที่รองรับน้ำสุดท้ายของจังหวัดนครราชสีมา แนวทางด้านพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ คือ พัฒนาระบบชลประทานให้สามารถปลูกข้าวได้ในช่วงฤดูแล้งหรือก่อนฤดูน้ำหลาก เช่น การจัดสร้างสถานีสูบน้ำและมีการบริหารจัดการน้ำ อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นที่ 3 ประเด็นด้านสังคม พบว่าพื้นฐานเดิมคนเมืองยางมีจิตใจโอบอ้อมอารีและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แต่ด้วยสภาพปัจจุบันปัจจัยภายนอกได้เข้าสู่ชุมชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งด้านวัตถุนิยมทำให้เกิดปัญหาตามมา คือ ปัญหายาเสพติดในชุมชนของกลุ่มวัยรุ่นปัญหาครอบครัวขาดความอบอุ่น แนวทางหลักที่จะแก้ไข คือ เริ่มต้นจากสถาบันครอบครัว และสุดท้ายหากเกินที่จะควบคุมป้องกันต้องใช้การปราบปรามของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและต้องร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ประเด็นที่ 4 ประเด็นด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่าด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอำเภอเมืองยางถูกทำลาย โดยผลกระทบเกิดจากการอุตสาหกรรมของนายทุนทั้งถูกกฎหมายและไม่ถูกกฎหมาย ปัญหาดังกล่าวทำลายระบบนิเวศวิทยาของพื้นที่ ทำให้ไม่มีน้ำไหลลง น้ำไหลกระจายทั่วบริเวณ ไหลท่วมพื้นที่ถนนเส้นทางการคมนาคม

ประเด็นที่ 5 ประเด็นด้านวัฒนธรรม พบว่าในพื้นที่อำเภอเมืองยางมีประเพณีประจำทั้ง 12 เดือนสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ วัฒนธรรมประเพณีที่เป็นอัตลักษณ์ของอำเภอเมืองยาง แต่ก็เกิดปัญหาด้านการนำวัฒนธรรมจากตะวันตกเข้าสู่ชุมชนมากเกินไป แนวทางแก้ไขและป้องกัน คือ ต้องมีการสืบทอด เช่น การจัดการความรู้ จากรุ่นสู่รุ่น และนำองค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ประเด็นที่ 6 ประเด็นด้านการเมืองการบริหาร การเลือกตั้งแต่ละครั้งทำให้เกิดความแตกสามัคคี ใช้เวลาค่อนข้างนานกว่าจะเข้ากันได้ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการดำเนินการแก้ไขปัญหา บางครั้งต้องอยู่ที่ระเบียบกฎหมาย ซึ่งผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงคือประชาชน ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่และสำคัญ ถนนเป็นของอีกหน่วยงาน ซึ่งหน่วยงานอื่นก็ไม่กล้าดำเนินการ เพราะขัดต่อระเบียบกฎหมาย แนวทางแก้ไข คือ ผู้บริหารแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ต้องพัฒนาบุคลากรในหลาย ๆ ภาคส่วน จึงจะแก้ไขปัญหาด้านนี้ได้